

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.VI.21.469/2010/4.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Békefi László ügyvéd által képviselt felperesnek a Pálvölgyi Szilas Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Pálvölgyi Szilas ügyvéd által képviselt alperes ellen kölcsön megfizetése iránt a Fővárosi Bíróságnál 28.P.26.607/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.22.000/2009/3. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 125 000 (egyszázhuszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint felhívásra az állam javára 390 000 (háromszázkilencvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes és az alperes baráti kapcsolatban álltak. 2003. és 2004. évek folyamán a felperes több részletben, összesen 6 500 000 forint kölcsönt nyújtott az alperes részére, a baráti kapcsolatra tekintettel szóbeli megállapodás alapján. Az alperes a kölcsönök visszafizetésére haladékat kért, ezért 2005. szeptember 10. napján aláírt egy fizetési ütemezés elnevezésű okiratot, amelyben a 6 500 000 forint tartozását úgy vállalta visszafizetni, hogy 2005. szeptember 16. napjáig 3 000 000 forintot, 2005. október 15-ig 1 500 000 forintot, majd november 30-ig további 2 000 000 forintot fizet meg a felperes részére. Az okiratot a felperes írta, a felperes és az alperes aláírta. Az alperes részéről teljesítés nem történt.

A felperes keresetében 6 500 000 forint tőke és ennek 2005. december 1. napjától számított törvényes kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest kölcsön jogcímén. Előadta, hogy az alperes az általa vállalt fizetési ütemezésnek megfelelő összegeket határidőben nem fizette meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, mind a jogalap, mind azösszagszerűség tekintetében vitatta a felperes követelését. Előadta, hogy a felperestől ilyen pénzösszegeket nem vett át, kölcsönt nem kapott és az elismervényen szereplő aláírását is kétségbe vonta.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 6 500 000 forintot, annak kamatait és a perköltséget, valamint az állam javára külön felhívásra az eljárási illetéket. Indokolásában kifejtette, hogy az igazságügyi írásszakértői vélemény alapján nem vitatható, hogy a fizetési ütemezést tartalmazó okiratot az alperes írta alá. Ez az okirat a Ptk. 242. § (2) bekezdése szerint tartozáselismerő nyilatkozatnak minősül, mert a tartozáselismerő nyilatkozat egyszerű magánokiratban is megtehető. Az okirattól egyértelműen meghatározható a tartozás fennállása, annakösszagszerűsége és a megfizetésének vállalt időpontja is. Az okirattal szemben az alperes nem tudta bizonyítani, hogy tartozása nem áll fenn, vagy az bírósági úton nem érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és az alperest kötelezte a fellebbezési eljárással felmerült költségek megfizetésére. Az alperes a fellebbezésében vitatta, hogy az okirat megfelelné a Ptk. 242. § (2) bekezdésében foglaltaknak, de álláspontja szerint abban az esetben, ha az okiratot a bíróság tartozáselismerő okiratnak tekinti, a kihallgatott tanúk vallomása alapján akkor is el kell a felperes keresetét utasítani, mert a tanúk szerint az állított tartozás nem áll fenn.

A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra tekintettel ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a tartozáselismerés olyan egyoldalú címzett jognyilatkozat, amelyben az alperes egyoldalú nyilatkozatával a címzettel szemben fizetési kötelezettséget vállal. Az alperes által tett egyszerű magánokiratba foglalt nyilatkozat vélelmet keletkeztetett a tartozás fennállására, amelynek következtében a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az általa elismertösszeggel nem tartozik. A másodfokú bíróság szerint a kihallgatott tanúk vallomása nem cáfolja a felperes előadását. T. J. tanú igazolta, hogy a felperes több alkalommal visszafizetés terhe

mellett pénzt adott át az alperes részére, ugyanakkor az alperes által hivatkozott tanúk vallomása ennek megcáfolására nem alkalmas, mivel a tanúknak a kölcsönről nem volt tudomásuk. Ez nem jelenti azonban azt, hogy az alperes által elismert tartozás nem is létezik.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítéletnek az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedő hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítására vonatkozó kérelmet terjesztett elő.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében kifejtette, hogy álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 242. §-át, a Pp. 164. és 206. §-ait. A jogerős ítélet ugyanis alaptalanul minősítette az F/4. alatt becsatolt okiratot tartozáselismerő okiratnak, mivel a tartozáselismerő nyilatkozat érvényesen csak közokiratba, vagy teljes bizonyítóerejű magánokiratba foglaltan tehető meg. Az alakszerűségi követelményeknek meg nem felelő formában tett nyilatkozatra a tartozáselismerés szabályai nem alkalmazhatók. A tartozáselismerés szabályainak az okirat azért sem felel meg, mert nem a felpereshez címzett okirat. Az alperes álláspontja szerint az okirat figyelmen kívül hagyása mellett a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az általa hivatkozott összeget visszafizetési kötelezettséggel átadta volna az alperesnek. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében vitatta T. J. tanúvallomásában foglaltakat, álláspontja szerint a tanú életszerűtlen nyilatkozatot tett. A bíróságok helytelenül értékelték B. Z. és K. J. tanúvallomását, akik igazolták, hogy a felperes által állított tartozás nem áll fenn. A bíróságok tehát megsértették a mérlegelésre vonatkozó jogszabályi előírásokat.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Ptk. 242. § (2) bekezdése értelmében a tartozáselismerés a másik félhez intézett írásbeli nyilatkozattal történik. A Ptk. nem írja elő, hogy ez a nyilatkozat az írásba foglaláson kívül további alakszerű követelményeknek kell hogy megfeleljen, így a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben nem követelmény, hogy azt a fél közokiratban vagy teljes bizonyítóerejű magánokiratban tegye meg. A jelen ügyben az alperes aláírta a fizetési ütemezés megnevezésű okiratot, amelyben - ahogy arra a jogerős ítélet is helyesen rámutatott - a kölcsön összege, a visszafizetési kötelezettség és a visszafizetési határidő egyértelműen szerepelt. Bár az alperes a per során vitatta, hogy az aláírás tőle származna, a perben kirendelt igazságügyi írásszakértő

ezt egyértelműen megállapította. Helytállóan utaltak tehát arra a bíróságok, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat alapján a tartozás fenn nem állását az alperesnek kellett volna a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint bizonyítania. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint nincs annak jelentősége, hogy a nyilatkozatot az alperes nem kifejezetten a felpereshez címezte, a nyilatkozat tartalmát tekintve egyértelműen megfelel a tartozáselismerő nyilatkozatra előírt követelményeknek.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint az eljáró bíróságok a kihallgatott tanúk vallomásait is megfelelően értékelték. A felülvizsgálati kérelemmel szemben nem állapítható meg, hogy T. J. tanúvallomása életszerűtlen lett volna. A tanú két alkalommal volt jelen a kölcsönösszegek átadásánál, életszerű volt az az előadása, hogy a kölcsönadás körülményeit milyen okból jegyezte meg. Alátámasztotta a felperes azon előadását, hogy a felek között baráti viszony volt, így a kölcsön átadása is baráti körülmények között, írásba foglalás nélkül történt meg. Az a tény, hogy az alperes mástól is kért kölcsön, illetve, hogy a felesége nem tudott a kölcsönről, a felperes előadását nem cáfolja meg, különös figyelemmel arra is, hogy a felperes szerint az alperes kifejezetten kérte, hogy a felesége ne tudjon a kölcsönről.

A felülvizsgálati kérelem is utal arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati ügyekben a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti bírói mérlegelést csak kivételes esetben vizsgálja felül. Felülmérlegelésre akkor van lehetőség, ha a tényállás feltáratlan maradt, iratellenes vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz. Az alperes álláspontjával szemben a Legfelsőbb Bíróság szerint a jelen ügyben ez nem állapítható meg.

A kifejtettek alapján a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 274. §-a (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül eljárva a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján azt hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért az alperes köteles megfizetni a felperesnek a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárással felmerült költségeit. Ennek összegét a Legfelsőbb Bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésének a/ pontja, (5) és (6) bekezdése alapján határozta meg.

Az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az állam javára az adóhatóság külön felhívására megfizetni.

Budapest, 2011. március 1.

. Kollár Márta sk. a tanács elnöke, Tamáné dr. Nagy Erzsébet sk.
előadó bíró, dr. Puskás Péter sk. bíró.

A kiadmány hitelével:

bírósági írnok